06/12/2019

«Απάντηση σε όσους αλλοιώνουν το νόημα του κειμένου μου»

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Μια «πρώτη απάντηση» σε όσους επιχείρησαν να αλλοιώσουν το νόημα και το σκοπό του κειμένου *«Ἐν ἀναμονῇ τῶν Χριστουγέννων 2019, Έκκληση—Δέηση για την υπέρβαση της εκκλησιαστικής πολώσεως»* δίνει με ανακοίνωσή του ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος.

Η ανακοίνωση

Την Τρίτη 26 Νοεμβρίου 2019 (ημέρα του μεγάλου σεισμού στο Δυρράχιο της Αλβανίας), δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα σας (“ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ”) ρεπορτάζ του κ. Αντώνη Τριανταφύλλου με τίτλο «Παρέμβαση Αναστασίου υπέρ Μόσχας». Πρόκειται για μια κακόβουλη διαστρέβλωση των απόψεων, προθέσεων και προτάσεών μου, σχετικά με ένα ευαίσθητο και κρίσιμο θέμα, που αφορά στην ανά την οικουμένη Ορθοδοξία. Ο υπότιτλός του «Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας ζήτησε πάλι Πανορθόδοξη Σύνοδο (πάγιο αίτημα του Κυρίλλου) για εξέταση του Ουκρανικού» καθώς και όσα αναφέρονται στο ρεπορτάζ επιχειρούν να διασύρουν την πρόσφατη πρωτοβουλία μου. Η παρέμβασή μου δεν είναι «υπέρ της Μόσχας» ή

υπέρ οποιασδήποτε Αυτοκεφάλου Εκκλησίας ούτε βεβαίως κατά του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Είναι κραυγή αγωνίας υπέρ της συμφιλιώσεως, υπέρ της ενότητος της Ορθοδοξίας.

1. Το κείμενό μου: «Ἐν ἀναμονῇ τῶν Χριστουγέννων 2019, Έκκληση—Δέηση για την υπέρβαση της εκκλησιαστικής πολώσεως», το οποίο κυκλοφόρησε ευρύτατα, δεν έχει καμία σχέση, όπως ισχυρίζεται το «ρεπορτάζ», με την πρωτοβουλία του Πατριάρχου Ιεροσολύμων και το αίτημα του Πατριάρχου Μόσχας, που ανακοινώθηκαν στις 22 Νοεμβρίου 2019. Το συνέταξα λίγο πριν αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων (γι' αυτό και ο επίτιτλος Ἐν ἀναμονῇ τῶν Χριστουγέννων) σε μία περίοδο αγωνίας για τη διαμορφωθείσα νέα επικίνδυνη πραγματικότητα, που έχει βαθύτατα ανησυχήσει τους Ορθοδόξους. Το απέστειλα επισήμως στις 20 Νοεμβρίου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και σε όλες τις Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες. Στη δημοσιότητα δόθηκε στις 24 Νοεμβρίου (βλέπε ιστοσελίδα της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας http://orthodoxalbania.net/index.php/el/lajme-2/blog/6975-2019-3).

Η Έκκληση τονίζει ότι: «Η πρωτοβουλία για τη θεραπευτική αγωγή της νέας πραγματικότητος ανήκει αναμφιβόλως στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Αλλά και όλες οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, όλοι ανεξαιρέτως οι Ορθόδοξοι, έχουμε ευθύνη να συμβάλουμε στη συμφιλίωση». Ουδέποτε αμφισβήτησα τα καθιερωμένα δικαιώματα ή προνόμια του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Συμμετέχοντας πάντοτε υπεύθυνα στη ζωή της Ορθοδοξίας, συμπαραστάθηκα σταθερά στις δημιουργικές προσπάθειες του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου (π.χ. στις Συνάξεις των Προκαθημένων, στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας). Με τον ίδιο τρόπο και τώρα, με αγαπώσα παρρησία, διατυπώνω την αγωνία, τις εκτιμήσεις και τις σχετικές προτάσεις, αποβλέποντας αποκλειστικά στην αναζήτηση λύσεως για την περίπλοκη τωρινή πραγματικότητα, η οποία προφανώς διαφέρει από την κατάσταση του 2018. Αυτή η στάση, στα τέλη του 2019, θεωρώ ότι αποτελεί ουσιαστική συμβολή στο έργο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και στην όλη πορεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

2.Το δημοσίευμα αναφέρεται επίσης σε μία «αυστηρή επιστολή» του Οικουμενικού Πατριάρχου. Αποκρύπτει, όμως, όπως αποσιωπούν συστηματικά και οι «εκκλησιαστικοί κύκλοι» από τους οποίους τροφοδοτείται, ότι ακολούθησε μια εμπεριστατωμένη συνοδική απάντηση της Εκκλησίας μας στις αιτιάσεις (21/3/2019), η οποία μεταξύ άλλων κατέδειξε ότι το Μελιτιανό σχίσμα, που επικαλέστηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο για τις ενέργειές του στην Ουκρανία, καθορίζει διαφορετικές διαδικασίες θεραπείας του σχίσματος και ότι η τελική

λύση του εδόθη από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο. (βλπ. http://orthodoxalbania.net/index.php/el/lajme-2/blog/6883-2-2) Η επίσημη επ’ αυτού του θέματος αλληλογραφία έκλεισε με αυτή την απαντητική επιστολή.

3. Όσο για τον υπαινιγμό του ρεπορτάζ περί «πανεπιστημιακής πηγής» ότι «ο Αναστάσιος ξεχνά βασικές διατάξεις του κανονικού δικαίου και κυρίως πώς δίνονται οι Αυτοκεφαλίες, όπως και η Αυτοκεφαλία στη δική του Εκκλησία» διευκρινίζουμε ότι: Σε όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις παραχωρήσεως Αυτοκεφαλίας – και φυσικά στην Εκκλησία της Αλβανίας- η Αυτοκεφαλία παραχωρήθηκε σε κανονικές Μητροπόλεις κάθε χώρας, και όχι σε μικρά τμήματά τους που συγκροτήθηκαν από σχισματικούς ελλιπώς αποκατασθέντες. Γι αυτό ακολούθησε ειρήνη και σύμπνοια. Η διαδικασία παραχωρήσεως του Αυτοκεφάλου στην Εκκλησία της Ουκρανίας, αντίθετα, προκάλεσε ταραχή και διαιρέσεις, όχι μόνο στη συγκεκριμένη χώρα, αλλά και σε όλο τον Ορθόδοξο κόσμο. Το αποτέλεσμα είναι μία παρατεινόμενη σύγχυση και διαιρέσεις. Κυρίως όμως δεν λησμονούμε ότι το Κανονικό Δίκαιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας στηρίζεται κυρίως σε αποφάσεις Οικουμενικών και άλλων σημαντικών Ορθοδόξων Συνόδων και ότι η Συνοδικότητα είναι η βασική αρχή της συνοχής της Ορθοδοξίας. Η επίκληση, λοιπόν, αξιοποιήσεώς της δεν έχει καμία σχέση με σκοτεινά σχέδια. Την επαναλαμβάνουν οι περισσότεροι Ορθόδοξοι Προκαθήμενοι υπεύθυνα και δημόσια από τις αρχές του λήγοντος έτους. Στην Έκκληση ιδιαιτέρως τονίσαμε την ανάγκη συγκλήσεώς της, «με αποκλειστικό σκοπό την ανεύρεση μιας ειρηνικής ρυθμίσεως κοινώς αποδεκτής απ’ όλη την Ορθόδοξη Εκκλησία».
4. Και μια άλλη χαρακτηριστική στρέβλωση: Στην Έκκληση σημειώνω ότι «Είναι ευρύτατα αποδεκτό και συχνά επαναλαμβάνεται διεθνώς ότι μόνον με σοβαρό διάλογο είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν οι εντάσεις. Ας επιδιωχθεί το συντομότερο εκ νέου επικοινωνία και ανταλλαγή δημιουργικών προτάσεων μεταξύ των βασικών παραγόντων της κρίσεως. Υπάρχουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία πρόσωπα που μπορούν να συμβάλουν στην άμεση έναρξη διαβουλεύσεων». Αυτή η πρόταση παρουσιάζεται στο εν λόγω ρεπορτάζ ως εξής: «Ο Αναστάσιος ουσιαστικά πρότεινε εαυτόν ως διαμεσολαβητή ανάμεσα στην Κωνσταντινούπολη και τη Μόσχα». Η παραποίηση των απόψεών μου και το αυθαίρετο συμπέρασμα είναι ολοφάνερα.
5. Είναι λυπηρό ότι για ένα τόσο κρίσιμο θέμα έχουν κινητοποιηθεί ανεύθυνα πρόσωπα, με σκοπό να λοιδορούν εκείνους, που διατυπώνουν διαφορετικές εκτιμήσεις, κολακεύοντας συγχρόνως όσους υποστηρίζουν. Αποκαλύπτεται ένας συγκεκριμένος επιχειρησιακός σχεδιασμός. Ορισμένοι χρησιμοποιούν την κοινωνική δικτύωση. Το κύριο φερέφωνό τους είναι κληρικός Μητροπόλεως της Κρήτης (καθοδηγούμενος και προστατευόμενος άνωθεν), ο

οποίος με μία συγκεκριμένη «παρέα κρούσεως» ανέλαβαν τον ρόλο να ειρωνεύονται με κακεντρέχεια, να εκφοβίζουν και κατά τη φαντασία τους να τιμωρούν με ύβρεις, απειλές, μικρονοϊκά σοφίσματα ακόμα και άθλιες βωμολοχίες όσους έχουν διαφορετικές προτάσεις για την υπέρβαση της κρίσεως. Άλλοι χρησιμοποιούν τη σοβαροφάνεια δημοσιευμάτων, στα οποία επικαλούνται εκκλησιαστικές και πανεπιστημιακές πηγές, όπως το εν λόγω «ρεπορτάζ», όπου αλλοιώνονται τα πραγματικά δεδομένα και διαβάλλονται υπεύθυνες απόψεις ακόμα και Προκαθημένων και Συνόδων. Όσοι μετέχουν σε αυτόν τον σχεδιασμό, απερίφραστα ή με υπονοούμενα, επιχειρούν ανενδοίαστα να κολλήσουν ετικέτες εθνοφυλετικής εμπνεύσεως, με επιγραφές όπως «σλαβόφιλοι», «ρωσόφιλοι» και άλλα παρόμοια. Πρόκειται για κατάπτωση εκκλησιαστικής αντιπαραθέσεως, που εξαθλιώνει τον διορθόδοξο διάλογο σε μία κρίσιμη για την Ορθοδοξία εποχή.

6. Καθώς πλησιάζουν τα Χριστούγεννα, η μεγάλη εορτή της σαρκώσεως του Υιού του Θεού, της εκπληκτικής πρωτοβουλίας του Πατρός για τη συμφιλίωση με το ανθρώπινο γένος, όπως αναφέρουμε στην κατακλείδα της Εκκλήσεώς μας δεόμεθα «να επιταχυνθούν τα βήματα προς συμφιλίωση, προς καταλλαγή. Με την καταλλαγή θα ειρηνεύσουν εκατομμύρια πιστώνανθρώπων. Συγχρόνως η Ορθοδοξία θα επιβεβαιώσει την πνευματική της ικανότητα να επουλώνει τις πληγές, με οδηγό τον Λόγο του Θεού και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος».

Με ιδιαίτερη τιμή και εγκάρδιες ευχές

Τίρανα 2 Δεκεμβρίου 2019

Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας